

www.kmkt.ff.ukf.sk
www.facebook.com/FF.KMKaT

KONTEXTY

KULTÚRY A TURIZMU

2/2025

Správa

Úloha mesta Nitra a platformy COMIN v integrácii pracovných migrantov¹⁰

V rámci riešenia projektu APVV-23-0358 „Pracovná migrácia z Rumunska, Srbska a Ukrajiny na Slovensku a jej kultúrne a spoločenské dôsledky“ sa v tomto roku členka projektového tímu PhDr. Katarína Kompasová, PhD. sústredila na skúmanie úlohy samosprávy a lokálnych aktérov v integrácii pracovných migrantov, konkrétne na príklade mesta Nitra. Významným miestom výskumu sa stala platforma COMIN (Community and Migration Integration Network), ktorá združuje viaceré inštitúcie a organizácie pôsobiace v oblasti podpory a integrácie migrantov, a to vrátane medzinárodných partnerov ako UNHCR (Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov), IOM (Medzinárodná organizácia pre migráciu), a ďalších.

Počas prvej polovice roka K. Kompasová absolvovala sériu stretnutí s koordinátorkou integrácie cudzincov na Mestskom úrade v Nitre PaDr. Ivonou Fraňovou, PhD., ktorá ju oboznámila s fungovaním platformy COMIN a jej významom pre integračnú politiku mesta. V rámci rozhovorov spolu analyzovali štruktúru COMIN-u, kompetencie jednotlivých členov, ako aj spôsob spolupráce medzi samosprávou, neziskovým sektorom a medzinárodnými organizáciami.

Mesto Nitra zohráva aktívnu a koordinujúcu úlohu – nie ako pasívny pozorovateľ, ale ako systémový partner, ktorý prepája zahraničné a domáce iniciatívy, zabezpečuje priestor, komunikáciu a sieťovanie medzi aktérmi. Platforma COMIN vznikla ako reakcia na potrebu efektívne riadiť integračné procesy, ktoré sa v meste výrazne zintenzívnili po roku 2022. Práve po tomto roku mesto postupne vytvorilo platformu spolupracujúcich organizácií pozostávajúcich z mesta Nitra, NKN (Nitrianska komunitná nadácia), a SHR (Slovenská humanitná rada), ku ktorej sa v roku 2023 zaradením do siete BLUE DOTov oficiálne pridal UNICEF a UNHCR. Výhodou platformy bolo nastavenie viacdrožového financovania poradenského centra pre cudzincov. V rokoch 2022 až 2023 bol zrealizovaný 1. workplan na základe memoranda mesta Nitra s UNICEFom, v rámci ktorého sa riešili otázky spojené s koordináciou rôznych aktérov v meste Nitra pri poskytovaní integračných aktivít, posilňovaním kapacít samosprávy prostredníctvom vzdelávania zamestnancov, rozšírením kapacít materských škôl, integračnými aktivitami pre deti, posilnenie profesionálnych kapacít pre prácu s deťmi, duševné zdravie detí a posilnenie on-line komunikácie prostredníctvom web stránky.

¹⁰ Správa vznikla v rámci projektu APVV-23-0358 „Pracovná migrácia z Rumunska, Srbska a Ukrajiny na Slovensku a jej kultúrne a spoločenské dôsledky“.

Počas výskumu sme mali možnosť zúčastniť sa pozorovania priamo v priestoroch centra COMIN. Na fotodokumentácii nižšie sú zachytené jednotlivé pulty, ktoré zabezpečujú špecializovanú pomoc pre migrantov. Každé stanovište je zamerané na určitú oblasť:

- **Stanovisko č. 1:** Informačno-poradenská a asistenčná činnosť – zahŕňa materiálnu pomoc, sprostredkovanie sociálnych služieb, bývania, zamestnania. Súčasťou je aj kultúrny mediátor, ktorý napomáha prekonávaniu jazykových a kultúrnych bariér.
- **Stanovisko č. 2:** Zdravotná starostlivosť – poskytuje informácie o prístupe k zdravotnej starostlivosti, disponuje mobilnou ambulanciou a zabezpečuje základné zdravotné pomôcky. Tlmočníci sú prítomní počas konzultácií.
- **Stanovisko č. 3:** UNHCR – registrácia klientov, vedenie štatistík a identifikácia potrieb pre ďalšie služby.
- **Stanovisko č. 4:** Vzdelávanie – ponúka jazykové kurzy, doučovanie, online výučbu a rôzne integračné aktivity.
- **Stanovisko č. 5:** Právne poradenstvo a kuratela – poskytuje odborné právne služby a podporu pri riešení zložitých životných situácií migrantov.

Veľmi pozitívnym aspektom COMIN centra je detský kútik, ktorý zároveň plní funkciu **škôlky**. Vďaka tomuto priestoru majú rodičia – migranti možnosť venovať sa vybavovaniu potrebných úradných záležitostí, pričom ich deti sú v bezpečí a zapojené do kreatívnych a edukačných aktivít.

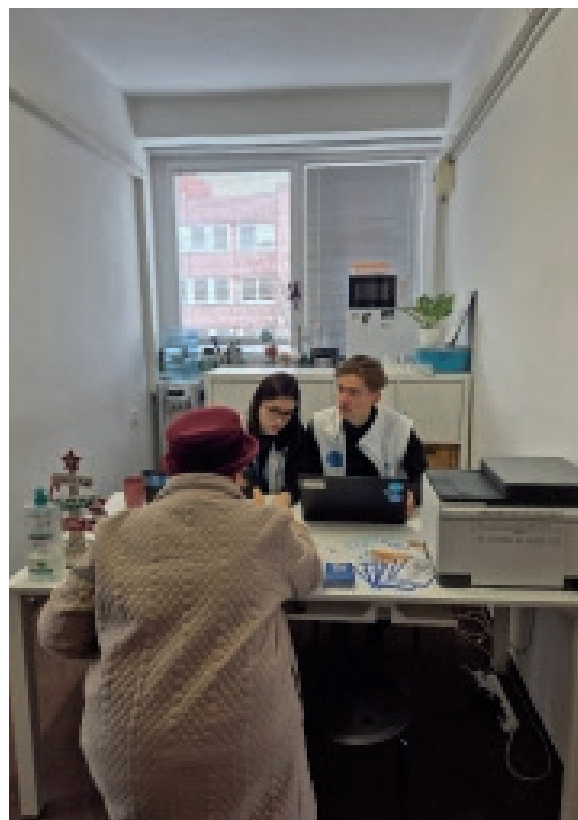
Dr. Kompasová sa rámci svojej výskumnej a terénnej činnosti aktívne zapojila aj do organizačných úloh. V spolupráci s platformou COMIN zabezpečila distribúciu ovocia (jablká) pre klientov centra ako formu podpory zdravej výživy počas celodenných aktivít.

Na fotografiách (viď nižšie) je možné vidieť aktívne stanovištia, zamestnancov centra a migrantov počas konzultácií. Zábery zachytávajú každodenné fungovanie, profesionálny prístup pracovníkov a vysoký stupeň organizácie.

Platforma COMIN predstavuje príklad dobrej praxe v oblasti lokálnej integrácie cudzincov v prostredí slovenského mesta. Mesto Nitra sa vďaka koordinátorskej úlohe a strategickým partnerstvám stáva modelovým príkladom participatívneho a systematického prístupu k integrácii, pričom spojenie akademickej obce s praxou prináša nové impulzy pre výskum, politiku a edukáciu v oblasti migrácie.

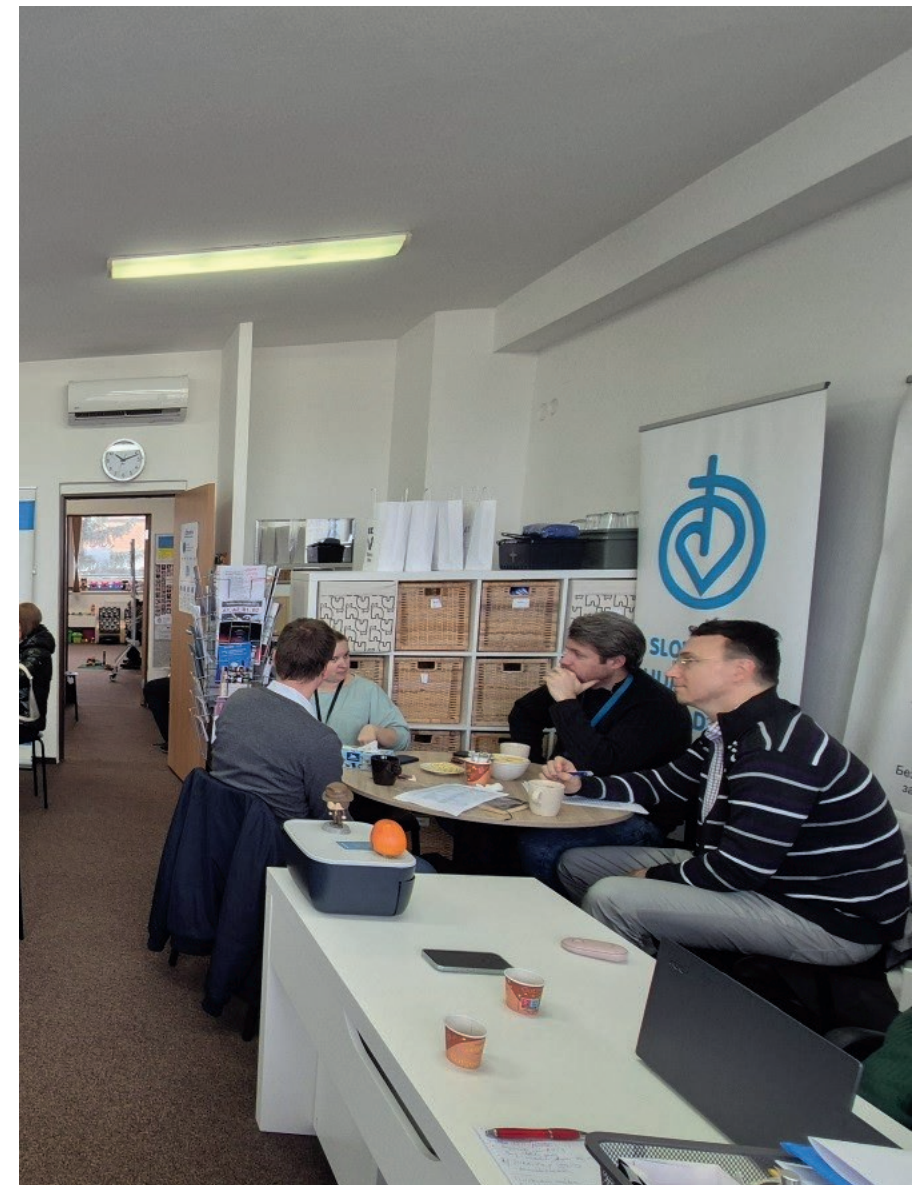
Katarína Kompasová

Obrázok č. 1 a 2: Pracovníci COMIN počas poskytovania individuálneho poradenstva

Zdroj: Katarína Kompasová, 2025

Obrázok č. 3: Stretnutie so zástupcami UNHCR

Zdroj: Katarína Kompasová, 2025

Obrázok č. 4: Miestnosť s detským kútikom a škôlkou

Zdroj: Katarína Kompasová, 2025

Obrázok č. 5: Katarína Kompasová v zastúpení ÚMKTKE pri predávaní daru vo forme ovocia pre klientov centra (na foto s I. Fraňovou – koordinátorkou centra Blue Dot COMIN)

Zdroj: Katarína Kompasová, 2025

Správa

Správa z medzinárodnej konferencie What is “Nature“ in Human Nature? (Čo je „prírodnosť“ v ľudskej povahe?)

V dňoch 12. a 13. júna 2025 sa v priestoroch Knižnice psychoanalýzy Múzea Sigmunda Freuda (Berggasse 19) vo Viedni konala medzinárodná interdisciplinárna konferencia s názvom *What is “Nature“ in Human Nature?/Čo je „prírodnosť“ v ľudskej povahe?* Podujatie spojilo vedcov z oblasti psychoanalýzy, filozofie, literárnej vedy, biológie, kultúrnych štúdií a estetiky, pričom ústredným cieľom bolo kriticky prehodnotiť pojem ľudskej prirodzenosti v kontexte aktuálnych ekologických, technologických a spoločenských premien. Konferenčné príspevky vychádzali z predpokladu, že Freudovo chápanie subjektivity – ukotvené v pojmoch nevedomia, pudovej dynamiky, emocionálnych väzieb a štrukturálnej neurózy – nemožno vnímať izolovane od širších kontextov vedy, telesnosti a kultúrnych diskurzov. Termíny ako príroda, subjekt, telo, nevedomie či vedomie sa opätovne dostávajú do centra pozornosti a inšpirujú nové interpretačné prístupy. Cieľom konferencie nebolo len nadviazať na odkaz Sigmunda Freuda, ale aktívne a dynamicky ho transformovať v súlade s potrebami súčasného uvažovania o ľudskej subjektivite.

Úvodný príspevok patril Ulrike Kistner (Pretória), ktorá analyzovala Freudove etiologické koncepcie neuróz z prelomu 19. a 20. storočia, formované v dialógu s vtedajším vedeckým diskurzom, najmä medicínou a ranou bakteriológiou. Ulrike Kistner zdôraznila, že Freudova teória príčinnosti/kauzality predstavuje snahu preklenúť mentálne a fyzikálne modely vysvetľovania psychických javov, čím vytvára pôdu pre dnešné medzioborové prístupy.

Ruud Welten (Rotterdam) vo svojom príspevku porovnal Freudovu esej *Zukunft einer Illusion* a Zolov román *Le docteur Pascal*, pričom analyzoval, ako sa v oboch dielach zrkadlí napätie medzi náboženstvom a vedou pri formovaní moderného subjektu. Zdôraznil, že psychická realita sa utvára v konflikte medzi vierou a racionalitou, afektom a poznaním a práve táto dynamika zohráva významnú úlohu v konštituovaní subjektivity.

Nadine Hartmann (Berlín) sa venovala filozofii Catherine Malabou a jej konceptu plasticity v súvislosti s chápaním sexuálnej diferenciacie. Poukázala na potrebu prekročiť esencialistické a čisto symbolické prístupy a navrhnúť nové spôsoby premýšľania o pojmoch prirodzenosť, substancia a ženskosť. Jej prístup podporuje ideu, že subjektivita je plastická, premenlivá a formovaná komplexnými interakciami biologického, psychického a kultúrneho charakteru.

Herman Westerink (Nijmegen) a Jenny Willner (Mníchov) otvorili konferenčný blok venovaný biologickým aspektom psychoanalytického myslenia a predstavili koncept tzv. bioanalýzy, inšpirovanej menej známymi a nepublikovanými textami Sigmunda Freuda a Sándora Ferencziho z čias prvej